

denne fordærlige Uvane, og at denne Uenighed vil komme til Orde i Dag, kan man vist gaa ud fra. Jeg skal i denne Forbindelse forudskikke, at det er ret ejendommeligt, at Skolen og Hjemmet, de to egentlig opdragende Faktorer i Samfundet, overfor et rent Opdrageranliggende som dette her, hvori de ere de egentlige Parthavere, vende sig til Staten med Bøn om Anvendelse af Statens Tvangsmidler. Her er nemlig ikke Tale om Forseelse, endnu mindre om Forbrydelse hos Drengene, her er Tale om Unoder og Uvaner, som høre ind under de opdragende Faktorer, Hjem og Skole. Men de sige Pas og gjorde det allerede i Fjor ved dette Andragende og vende sig i Følelsen af deres egen Uformuenhed til Staten med Anmodning om Tvangsmidler, Politiforanstaltninger. Det hænger naturligvis sammen med det almindelige Fænomen i vore Dage, at Hjemmets og Skolens opdragende Evne er i Aftagen, men det skal jeg ikke komme ind paa, det vilde føre alt for vidt at undersøge, hvori det ligger. Jeg nævner det blot som noget uimodsigeligt, at man tiere og tiere ser det Særsyn, at de, der skulde røgte Opdragelsens Gerning, Hjem og Skole, vende sig til Staten om Politiforanstaltninger. Forældrene staa jo bag ved dette Krav.

Uenigheden melder sig nu ved Spørgsmaalet om, hvilke Midler der kunne bringes til Anvendelse, og der vil jeg sige, at Hovedmidlet er selvfølgelig den ældre Slægts Selvtugt. I samme Grad som Piben og Cigaren tvinges fra deres Æressæde hos den voksne Slægt, synker ned fra at være Livets første og højeste Fornødenhed, i samme Grad, som de detroniseres fra deres høje Stade, vil ogsaa Lysten hos Børnene efter at komme i Besiddelse af disse Herligheder mindskes, og det er den eneste virkelig frugtbare Vej overfor dette Onde lige saavel som overfor andre, hvor Smitten kommer fra den opvoksende Slægts Ubeherskethed og Mangel paa Maadehold. Det kommer an paa, at der bringes Oplysning om Sagen, og at der sker en Vækelse af den ældre Slægts Ansvar her, lige som det er sket lige overfor Brugen af Spiritus. Selvbeherskelse overfor Tobak vil ikke kunne træde i Virksomhed, inden en lignende Interesse vækkes for dette Spørgsmaal, som er vakt overfor Alkoholspørgsmaalet.

For mig staa Statens Indgriben og Politiforanstaltninger som en ret tarvelig Nødhjælp, der maaske kan bringes til Anvendelse, hvor Hjemmet og Skolen melde

Pas. Hvis Forslaget gik ud paa en Landslov, der etablerede Tvang overalt, vilde jeg ikke kunne tilraade at vedtage den. Men da Forslaget stiller Kommunerne frit, idet det er et Tilbud til dem om Midler, hvis de tro, det er nødvendigt at gribe til den Indskriden, der her gives Bemyndigelse til, er der vel ikke noget i Vejen for at prøve, om dette Tilbud bliver modtaget, saa meget mere som det efter 2 Aars Forløb ganske simpelt kan glide ubemærket bort. Vedtægterne kunne ophøre efter 2 Aars Forløb, naar Kommunerne have prøvet de Foranstaltninger, her anvises.

Den norske Skolemand, jeg nævnte før, som jeg har bedt om at udtale sig om den norske Lovs Virkninger, skriver om Sagen paa følgende Maade — jeg skal ikke læse Brevet op, men kun nævne nogle af de Ting, han har lagt Mærke til siden Lovens Ikrafttræden i Kristiania —: Ved Lovens Ikrafttræden var man meget bange for, at Handlstandsstanden skulde føle sig stærkt besværet. Det har vist sig ikke at være Tilfældet. Cigarhandlerne ere glade ved Loven. Før vare de i høj Grad overløbne og overrendte af Drengene, sommetider i store Flokke, som pressede sig frem ved Disken og forstyrrede Forretningen, og til andre Tider fandt Drengene paa at forlange Kredit, og det var da en meget vanskelig Affære for de handlende at klare Situationen under en stærk Belejring af hidsige Drengene. Dette er nu helt ophørt, og de handlende ere glade ved, at deres Boder ere fri for denne Belejring. Nu hænder det sjældent, at en Dreng kommer ind og forlanger Tobak. Lærerne i Kristiania ere enige med Brevskriveren om, at der er en kendelig Aftagen i Brugen af Tobak blandt Skoledrengene. De have sjældent Lejlighed til nu at iagttage disse sløve, blege, trætte, lidt gustne Ansigter, som ere mærkede af overdreven Tobaksnydelse. Brevskriveren ender med at sige, at det norske Samfund nu er blevet opmærksom paa Faren. Baade Forældre og Børn have faaet ligesom en Opstrammer, en Formaning til at være paa deres Post. Han tror derfor, at fra Lærerstandens Synspunkt set har Loven i det hele virket heldigt i Kristiania. Han skriver endvidere, at der er foretaget en Tilføjelse til den kommunale Vedtægt, hvorved det forbydes Drengene for Fremtiden at sælge Skrabgods. Skrabgods kaldes i Norge, hvad Drengene skrabe til sig i Rendestene, Kloaker, paa Losse- og Oplagspladser. Salg af Skrabgods var en af de rigest